

OBSAH

Úvod	9	2.7.2	Terénní zkoušky	38
1 Geotechnický průzkum základové půdy (doc. Ing. Alexandr Rozsypal, CSc.)	11	2.7.3	Smyková pevnost hrubozrnných zemín	40
1.1 Uvedení do problematiky	11	2.7.4	Smyková pevnost jemnozrnných zemín	41
1.1.1 Význam základové půdy	11	2.8	Sřaditelnost zemín	43
1.1.2 Zvláštní povaha základové půdy	11	2.8.1	Laboratorní zkoušky	43
1.1.3 Cíle podrobného geotechnického průzkumu základové půdy	12	2.8.2	Terénní zkoušky	44
1.2 Strategie podrobného geotechnického průzkumu základové půdy	13	2.8.3	Prosedavost zemín	45
1.2.1 Opora v normách	13	2.8.4	Konsolidace zemín	46
1.2.2 Návrh rozsahu podrobného geotechnického průzkumu základové půdy	14	2.9	Propustnost zemín	48
1.2.3 Zaměření zkušebního programu	16	2.9.1	Empirické určování součinitele filtrace	48
1.2.4 Etapy geotechnického průzkumu základové půdy	17	2.9.2	Laboratorní zkoušky	49
1.2.5 Organizační a právní zajištění geotechnického průzkumu základové půdy	18	2.9.3	Terénní zkoušky	49
1.2.6 Zpracování programu podrobného geotechnického průzkumu základové půdy	19	2.9.4	Korelace výsledků	51
1.3 Metody a provedení podrobného průzkumu základové půdy	19	2.10	Přenosové charakteristiky	52
1.3.1 Odkryvné práce geotechnického průzkumu	19	2.10.1	Laboratorní experimenty	52
1.3.1.1 Vrtné práce	19	2.10.2	Terénní experimenty	53
1.3.1.2 Kopné práce	20	2.10.3	Prognózy přenosu	55
1.3.1.3 Doplnkové práce při odkryvných pracích	21	2.11	Kritické rychlosti	55
1.3.2 Sled a řízení odkryvných prací a odběr vzorků	21	2.12	Normové vlastnosti základových púd	57
1.3.3 Laboratorní zkoušky	22	2.12.1	Jemnozrnné zeminy	57
1.3.4 Polní zkoušky mechanických vlastností	23	2.12.2	Pískité zeminy	57
1.3.5 Polní hydrogeologické zkoušky	24	2.12.3	Štekovité zeminy	57
1.3.6 Geofyzikální měření a zkoušky	24	2.12.4	Kamenité a balvanité zeminy	59
1.4 Úskallí spojená s prováděním geotechnického průzkumu základové půdy	25	2.12.5	Speciální zeminy	59
1.4.1 Nevhodné zadání programu geotechnického průzkumu základové půdy	26	2.12.6	Násypy ze zemín a skládky odpadů	59
1.4.2 Nedostatečnost geotechnického průzkumu	26	2.12.7	Skalní horniny	59
1.4.3 Nejčastější chyby při provádění a hodnocení podrobného geotechnického průzkumu	27	3 Plošné základy (prof. Ing. Jozef Hulla, DrSc.)	61	
1.5 Zpracování závěrečné zprávy o geotechnickém průzkumu základové půdy	28	3.1	Druhy plošných základů	61
1.5.1 Úvodní část závěrečné zprávy	28	3.2	Hloubka založení	62
1.5.2 Popis metodiky provedených průzkumných prací	29	3.3	Zatížení	62
1.5.3 Hodnocení výsledků provedených průzkumných prací	29	3.3.1	Napětí pod soustředěnou silou	63
1.5.4 Závěrečná doporučení	30	3.3.2	Svislé napětí pod rohem rovnoměrně zatížené obdélníkové plochy	64
1.6 Úkoly geotechniky v průběhu výstavby základové konstrukce	31	3.3.3	Svislé napětí pod charakteristickým bodem rovnoměrně zatížené obdélníkové plochy	64
1.6.1 Geotechnický dozor v průběhu výstavby základové konstrukce	31	3.3.4	Svislé napětí pod trojúhelníkovým zatížením	65
1.6.2 Řízení geotechnických rizik v průběhu výstavby základových konstrukcí	32	3.3.5	Vliv hloubky založení a nestlačitelného podkladu	65
2 Vlastnosti zemín (prof. Ing. Jozef Hulla, DrSc.)	33	3.4	Stabilita plošných základů	66
2.1 Zrnitost zemín	33	3.4.1	Únosnost základové půdy	66
2.2 Objemová a specifická tíha zemín	33	3.4.2	Vypočtová únosnost základové půdy	68
2.3 Pórovitost a číslo pórovitosti	34	3.4.3	Návrhové kombinace a orientační porovnání	70
2.4 Úlehlost hrubozrnných zemín	34	3.4.4	Sedání staveb	72
2.5 Vlhkost a stupeň nasycení	34	3.4.5	Časový průběh sedání staveb	73
2.6 Plasticita a konzistence jemnozrnných zemín	35	3.5	Návrh plošných základů pro první geotechnickou kategorii	75
2.7 Smyková pevnost zemín	36	3.6	Návrh plošných základů pro druhou geotechnickou kategorii	75
2.7.1 Laboratorní zkoušky	36	3.7	Návrh plošných základů pro třetí geotechnickou kategorii	78
		3.8	Návrh plošných základů pomocí osobních počítačů	81
		3.9	Stabilita izolací	82
		3.10	Ochrana proti agresivnímu působení vody	83
4 Hlubinné základy (doc. Ing. Jan Masopust, CSc.)	85			
4.1 Piloty	85			
4.1.1 Vrtané piloty	86			
4.1.1.1 Technologický postup provádění vrtaných, na místě betonovaných pilot	87			

4.1.1.2	Technologický postup výroby pilot prováděných průběžným šnekem (CFA)	92	8	Zakládání ve zvláštních podmínkách (prof. Ing. Jozef Hulla, DrSc.)	163
4.1.1.3	Osová únosnost osamělých vrtaných pilot	93	8.1	Zakládání na násypch	163
4.1.1.4	Osová únosnost skupiny pilot	100	8.1.1	Zhutňované násypy	163
4.1.1.5	Příčné zatížení pilot	101	8.1.2	Nezhutňované násypy	163
4.1.2	Ražené piloty	104	8.1.3	Stabilita a vhodné postupy zakládání	166
4.2	Mikropiloty	107	8.2	Zakládání na zaplavovaných územích	167
4.2.1	Technologický postup výroby mikropilot	108	8.2.1	Povodňové hladiny	167
4.2.2	Únosnost mikropilot	111	8.2.2	Stavební konstrukce	168
5	Svahované jámy (prof. Ing. Ivan Vaníček, DrSc.)	113	8.2.3	Hydrodynamické účinky	168
5.1	Typy svahovaných jam a základní požadavky	113	8.2.4	Podmínky stability	170
5.2	Stabilita svahu	115	8.2.5	Poruchy a stabilizační opatření	171
5.2.1	Metody mezní rovnováhy	115	8.3	Zakládání na sesuvných územích	171
5.2.2	Krátkodobá a dlouhodobá stabilita	118	8.3.1	Lokalizace kluzných ploch	171
5.2.3	Metody řešení napjatosti a deformace zemního tělesa	119	8.3.2	Stabilita sesuvných území	172
5.3	Jímky	120	8.3.3	Vhodné postupy zakládání	173
5.3.1	Druhy jímek	120	8.4	Zakládání na lokalitách porušených báňskou činností	174
6	Pažené a těsněné jámy (prof. Ing. Jiří Barták, DrSc.)	123	8.4.1	Přetváření povrchu území	174
6.1	Pažené jámy	123	8.4.2	Zakládání na porušených územích	175
6.1.1	Konstrukční uspořádání pažených jam	123	8.4.3	Zakládání před narušením území	175
6.1.1.1	Uspořádání pažicích konstrukcí v příčném řezu	123	8.5	Zakládání v seizmických oblastech	176
6.1.1.2	Vztah pažicích konstrukce k podpovrchovému objektu	124	8.5.1	Intenzita zemětřesení a jeho vliv na vlastnosti zemin	177
6.1.1.3	Délka použití	126	8.5.2	Seizmické zatížení staveb	179
6.1.2	Typy pažení	126	8.5.3	Vhodné postupy zakládání	181
6.1.2.1	Pažení příložná, zátažná a hnaná	126	8.6	Použitá území	181
6.1.2.2	Záporové pažení	127	8.6.1	Staré základy	182
6.1.2.3	Štětové stěny	128	8.6.1.1	Nástavby budov	182
6.1.2.4	Pilotové stěny	129	8.6.1.2	Nové stavby na starých základech	183
6.1.2.5	Mikropilotové stěny	130	8.6.1.3	Využití částí starých základů	183
6.1.2.6	Podzemní stěny	130	8.6.1.4	Nové základy na místě starých základů	183
6.1.2.7	Stěny vytvořené tryskovou injektáží (jet grouting) ..	133	8.6.2	Znečištěná půda a podzemní voda	183
6.1.2.8	Stěny z kotvených prvků	134	8.6.3	Skládky a násypy	184
6.1.3	Rozpěrné konstrukce	134	8.6.4	Poddolovaná území	184
6.1.4	Kotevní systémy	135	8.6.5	Stará koryta řek	184
6.1.5	Tlaky zemin na pažicích konstrukce	139	9	Rekonstrukce a sanace základů (prof. Ing. Peter Turček, Ph.D.)	185
6.1.5.1	Boční zemní tlak	140	9.1	Klasifikace poruch	185
6.1.5.1.1	Aktivní tlak	141	9.2	Změny v podloží	186
6.1.5.1.2	Pasivní tlak	143	9.2.1	Změna stavu napjatosti	187
6.1.5.1.3	Tlak v klidu	145	9.2.2	Objemově nestálé zemin	188
6.1.5.2	Tlaky na pažení	147	9.2.3	Vliv vody	191
6.1.6	Vliv podzemní vody na zatížení pažicích konstrukcí ..	148	9.3	Opatření proti negativním účinkům vody	192
6.1.7	Řešení vnitřních sil pažicích konstrukce	149	9.3.1	Odstranění nepříznivého účinku	193
6.1.7.1	Pruťové modely	150	9.3.2	Použití odolného materiálu	193
6.1.7.2	Nosník na pružném podkladě	152	9.3.3	Vzduchová vrstva	194
6.1.7.3	Matematické modely	153	9.3.4	Elektroosmóza	195
6.2	Těsněné jámy	155	9.3.5	Injektování konstrukcí	196
7	Odvodňování stavebních jam (prof. Ing. Peter Turček, Ph.D.)	157	9.3.6	Speciální izolační vrstva	196
7.1	Povrchové odvodňování	157	9.3.7	Vápenné piloty	198
7.2	Hlubkové odvodňování čerpacími studnami	159	9.4	Podchytávání a rozšiřování základů	199
7.3	Hlubkové odvodňování čerpacími jehlami	160	9.4.1	Tradiční postupy	200
7.4	Hlubkové odvodňování vákuovými čerpacími jehlami	161	9.4.2	Progresivní metody	202
			9.4.2.1	Injektování	202
			9.4.2.2	Mikropiloty	204
			9.4.2.3	Trysková injektáž	206
			9.4.3	Zabezpečení objektů v blízkosti výkopů	208

10 Vyztužené konstrukce

(prof. Ing. Ivan Vaníček, DrSc.) 213

10.1	Typy vztuh	213
10.2	Vlastnosti geosyntetických vztuh	214
10.2.1	Tahová pevnost a přetvoření	214
10.2.2	Creepové vlastnosti vyztužených materiálů	215
10.2.3	Smyková pevnost kontaktu vztuhy a zeminy	216
10.2.4	Odolnost mechanická	216
10.2.5	Odolnost chemická	217
10.3	Vyztužení sypaniny	217
10.3.1	Vyztužené násypy	217
10.3.2	Vyztužení kontaktu násypu na málo únosném podloží	217
10.3.3	Rozšíření násypového tělesa	218
10.3.4	Vyztužení podloží základů	218
10.3.5	Navrhování vyztužených zemních konstrukcí	219
10.3.5.1	Mezní stav stability	220
10.3.5.2	Metody řešení napjatosti a deformace vyztuženého zemního tělesa	221
10.4	Vyztužení rostlé zeminy – hřebikování	222
10.4.1	Navrhování hřebikované stěny	223

11 Opěrné konstrukce

(prof. Ing. Ivan Vaníček, DrSc.) 225

11.1	Opěrné zdi	225
11.2	Mostní opěry	227
11.3	Kombinace opěry a vyztužené zeminy	229

12 Zlepšování základové půdy

(prof. Ing. Peter Turček, Ph.D.) 233

12.1	Konstrukční úpravy zlepšující podloží	233
12.2	Zhutňování	234
12.2.1	Metody zhutňování	234
12.2.1.1	Přitížení násypem	234
12.2.1.2	Válcování	235
12.2.1.3	Pěchovadla	237
12.2.1.4	Dynamická konsolidace	238
12.2.1.5	Hlubková vibrace	239
12.2.1.6	Hydromechanické zhutňování	242
12.2.1.7	Zhutňování odstředivým	243
12.2.2	Výhodnocení zhutňování	244
12.2.2.1	Kritéria posouzení zhutnění	244
12.2.2.2	Vliv zhutňování na vlastnosti zemín	246
12.2.2.3	Kontrola zhutnění	247
12.3	Výměna základové půdy	248
12.3.1	Roznášecí polštáře	248
12.3.2	Vyrovnávací polštáře	249
12.4	Stabilizace zemín	250

12.5	Injektování	253
12.5.1	Injekční směsi	253
12.5.2	Technologie injektování	255
12.5.3	Použití injektování	256
12.5.4	Kontrola injekčních prací	256
12.5.4.1	Kontrola injekčních prací v zeminách	256
12.5.4.2	Kontrola injekčních prací ve skalních horninách	258
12.6	Vysokotlaká injektáž (Soilfrac)	259
12.7	Snižování vlhkosti	259
12.7.1	Vertikální drény	259
12.7.2	Elektroosmóza	263
12.7.3	Vápenné piloty	264
12.8	Zmrzování zemín	265
12.8.1	Technologické zásady	265
12.8.2	Účinnost zmrzování	266
12.9	Vypalování zeminy	267

13 Geotechnický monitoring základových

konstrukcí (doc. Ing. Alexandr Rozsypal, CSc.) 269

13.1	Navrhování a provoz monitorovacích systémů	269
13.1.1	Definice monitoringu	269
13.1.2	Vypracování projektu monitoringu	270
13.1.3	Koncept varovných stavů	270
13.1.4	Kompetenční vztahy mezi subjekty, které se podílejí na monitoringu	271
13.1.5	Zpráva o vybudování monitorovacího systému	272
13.1.6	Zpracování dat z monitoringu a jejich přenos k uživatelům	272
13.2	Stručný přehled měřicí techniky	273
13.2.1	Úvod do problematiky	273
13.2.2	Měření posuvů na povrchu objektů a hornin	273
13.2.3	Měření přetváření uvnitř horninového masivu ve vrtech	275
13.2.4	Měření pórových tlaků vody	277
13.2.5	Měření sil	278
13.2.6	Měření napětí v hornině	279
13.3	Monitoring hlubokých pažených jam	279
13.3.1	Hypotéza přetváření a stanovení cílů monitoringu	279
13.3.2	Monitoring pažených stěn	280
13.3.3	Monitoring rozpěrných prvků	280
13.3.4	Monitoring horninového masivu v okolí jámy	280
13.3.5	Monitoring budov v sousedství základových jam	281
13.4	Základové konstrukce	281
13.4.1	Hypotéza přetváření a cíle monitoringu	282
13.4.2	Plošné základy	283
13.4.3	Hlubinné základy – piloty	283
13.4.4	Základy vysokých objektů	284
13.4.5	Základy nádrží a zásobníků	284
13.4.6	Zvláštní případy zakládání	285